

Ankenævnets Journal nr.: 2020-0823 - Afbestilling af bryllup

Sagsfremstilling:

Klager havde hos indklagede i januar 2020 bestilt afholdelse af et bryllup den 23. oktober 2020.

Der var aftalt eftermiddags-reception for 150 gæster, middag om aftenen for 86 gæster og efterfølgende fest for yderligere 15 personer, i alt 101 personer. Den aftalte pris for arrangementet var i alt 105.000 kr. I forbindelse med bestillingen blev der indbetalt 10.000 kr. i reservationsgebyr.

Der blev i forbindelse med bestillingen udarbejdet en ordrebekræftelse, som klager modtog sammen med indklagedes afbestillingsbetingelser.

På baggrund af corona-epidemien og de begrænsninger i form af bl.a. forsamlingsforbud, som regeringen havde fastsat og udsigten til, at bryllupsarrangementet ikke kunne afholdes med det ønskede antal gæster og, at festen skulle slutte tidligere end planlagt, valgte klager at afbestille arrangementet den 23. september 2020.

Der er ikke vedlagt kopi af mail eller anden skriftlig dokumentation, som bekræfter, at afbestillingen skete den 23. september 2020, men indklagede har ikke bestridt, at afbestillingen skete den 23. september 2020.

Klager bad efter afbestillingen om at få det indbetalte reservationsgebyr på 10.000 kr. tilbagebetalt, hvilket indklagede nægtede, da der var tale om et reservationsgebyr, som jf. kutyme i branchen (se HORESTAs branchekutyme "Hvad man bør vide når fester, møder og konferencer skal holdes i byen").

Klager indgav herefter klage til ankenævnet med påstand om at få det indbetalte reservationsgebyr tilbagebetalt.

Klagers bemærkninger:

Klager har anført, at klager på intet tidspunkt i forløbet blev forelagt informationer om et reservationsgebyr, hverken i mailkorrespondance eller i den endelige aftale, som klager tiltrådte med sin underskrift.

Betingelserne for reservationsgebyret fremgår heller ikke af de til aftalen hørende "Afbestillingsbetingelser", som klager modtog. Klager har anført, at ifølge entydig praksis fra Ankenævnet påhviler det den erhvervsdrivende at sikre den fornødne klarhed i aftalen således, at der ikke er tvivl om, hvad et beløb dækker over, hvordan det skal anvendes og betingelser for refundering.

Det er således, alene på den baggrund, klagers opfattelse, at beløbet må returneres i sin helhed.

Under alle omstændigheder står det, efter klagers, opfattelse klart, at denne ekstraordinære situation (corona-epidemien med tilhørende restriktioner) omfattes af retsprincippet om force majeure.

Umiddelbart efter indførelsen af forsamlingsforbuddet blev indklagede kontaktet af klagers svigerfar vedrørende disse restriktioner og deres betydning for afviklingen af brylluppet og her anførte indklagede, at corona-restriktionerne ikke ville påvirke det kommende bryllupsarrangement, idet indklagede fandt, at arrangementet var "væsentlig siddende", og at arrangementet dermed var omfattet af en særlig undtagelsesbestemmelse.

Da kun 4 ud af de 12 timer, som arrangementet skulle løbe over, ville være siddende, var klagers svigerfar ikke enig i, at arrangementet ville være omfattet af den dagældende undtagelsesbestemmelse i § 3, stk.1, nr. 5 i Bekendtgørelse nr. 1371 af 18.09.2020. Bestemmelsen var en undtagelse fra det, som følge af corona-epidemien, fastsatte forsamlingsforbud, som på daværende tidspunkt var på 50 personer. Undtagelsen var sålydende:

"Lokaler, lokaliteter og arrangementer, begivenheder, aktiviteter eller lignende, hvor kunder, besøgende eller deltagere i det væsentlige sidder ned."

Indklagede tilbød at fremsende dokumentation herfor, hvilket dog aldrig skete. Det er klagers opfattelse, at hvis klager havde fulgt indklagedes anvisninger, ville klager have risikeret bøder på 2.500 kr. pr. gæst. De dagældende corona-restriktioner ville have medført følgende væsentlige ændringer i bryllupsarrangementet:

Den planlagte reception skulle således have været reduceret fra 150 gæster til 50 gæster. Antallet af middagsgæster skulle have været reduceret fra 86 gæster til 50 gæster. Antallet af gæster til aftenfest skulle have været reduceret fra 101 gæster til 50 gæster.

Det aftalte antal timer, som arrangementet skulle løbe over, skulle have været reduceret fra 12 til 6 timer. Timerne fra kl. 22.00-03.00 skulle helt have været aflyst. Natmaden skulle helt have været aflyst.

Klager har yderligere anført, at klager havde planlagt og booket arrangementet før tilstedeværelsen af Covid-19 og, at aflysningen skete rettidigt i henhold til indklagedes afbestillingsregler.

Klager har anført, at der var tale om et bryllup og, at de pågældende restriktioner ville have medført, at festen fuldstændig ville have ændret karakter.

I sådanne helt ekstreme situationer, der ligger uden for parternes kontrol, kan afbestilling/aflysning altid ske vederlagsfrit. At noget sådant gør sig gældende generelt i restaurationsbranchen, bekræftes tillige af § 19 i HORESTAs standardregelsæt, "Hvad man bør vide når fester, møder og konferencer skal holdes i byen". (uagtet at disse ikke er tiltrådt af indklagede).

Klagers krav:

Klager ønsker det indbetalte reservationsgebyr på 10.000 kr. tilbagebetalt.

Indklagedes bemærkninger:

Indklagede har vedhæftet et link til indklagedes betingelser, som fremgår af indklagedes hjemmeside under overskriften "Værd at vide". heraf fremgår det, at:
"Reservationsgebyr betalt for et arrangement bliver modregnet i den samlet faktura. Dette er ikke noget man kan få retur hvis man vælger at aflyse sit arrangement. Det er IKKE et depositum."

Derudover har indklagede vedlagt kopi af en mail-korrespondance mellem parterne vedrørende indbetalingen af reservationsgebyret, som indklagede finder beviser, at klager var klar over, at der var tale om indbetaling af et reservationsgebyr og ikke et depositum.

Indklagedes krav:

Indklagede finder ikke, at klager har krav på at få refunderet de indbetalte 10.000 kr., da beløbet er indbetalt som reservationsgebyr.

Nævnets bemærkninger:

Ankenævnet giver klager medhold.

Ankenævnet bemærker generelt, at corona/covid-19 har forårsaget en helt ekstraordinær situation, hvor såvel forbrugere som erhvervsdrivende uden egen skyld har måtte aflyse arrangementer med deraf følgende tab af økonomisk og menneskelig karakter.

Ankenævnet har ved afgørelsen af "corona-relaterede-sager" lagt følgende tidslinje til grund:

- Den 27. februar 2020 blev den første dansker testet positiv for covid-19.
- Den 6. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor der blev opfordret til at udskyde eller aflyse alle arrangementer med flere end 1.000 deltagere.
- Den 11. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at alle offentligt ansatte, der ikke varetager kritiske funktioner, sendes hjem, at alle skoler, dagtilbud og institutioner lukkes, og at der indføres forbud mod, at arrangører, forlystelser, restaurationsvirksomheder mv. samler flere end 100 personer indendørs.
- Den 17. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at det gældende fra 18. marts 2020 og foreløbigt frem til den 30. marts ville være forbudt at forsamles mere end 10 personer. Storcentre, restauranter, caféer, natteliv mv. blev lukket ned.
- Den 23. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at alle tiltag forlænges til 14. april 2020.
- Den 6. april 2020 blev det meddelt, at forbuddet mod store forsamlingsgælder til og med august. Forsamlingsforbuddet på 10 personer samt forbuddet mod at holde bl.a. restauranter åbne forlænges til den 10. maj 2020.
- Den 7. maj 2020 blev det meddelt, at restauranter, caféer og lignende fra den 18. maj 2020 kan servere under nærmere angivne retningslinjer bl.a. vedrørende åbningstid, fysisk afstand mv.

- Den 11. maj 2020 blev det meddelt, at forsamlingsforbuddet på 10 personer forlænges til 8. juni 2020.
- Den 14. maj 2020 udsendes et sæt retningslinjer for restauranter og cafeer mv., som bl.a. tilsiger, at der skal være 2 m² pr. person i restaurationslokalet. Selskaber på mere end 10 personer må ikke spise sammen. Selskaber, hvor personerne kender hinanden, kan sidde på normal vis, ellers skal der være minimum 1 meters afstand, og der skal være minimum 1 meters afstand mellem forskellige selskaber. Der må alene være åbent til kl. 24.
- Den 18. maj 2020 kunne restauranter, caféer og lignende servere under nærmere retningslinjer bl.a. vedrørende åbningstider (alene åbnet til kl. 24) , fysisk afstand mv.
- Den 8. juni 2020 indgås en politisk aftale om åbning af samfundet (fase 2), som fra og med den 8. juni hæver forsamlingsforbuddet til 50 personer, fra den 8. juli hæves forsamlingsforbuddet til 100 personer, og fra den 8. august hæves forsamlingsforbuddet til 200 personer for arrangører omfattet af sektorpartnerskabsretningslinjer.
- Den 8. juni 2020 hæves forsamlingsforbuddet til 50 personer.
- Den 8. juni 2020 udstedes en revideret forbudsbekendtgørelse, som giver mulighed for at samles op til 500 personer i selskabslokaler mv. til fester og arrangementer mv., hvis gæsterne i det væsentlige er siddende.
- Den 11. juni 2020 indgås politisk aftale om, at private fester/arrangementer kan få lov at fortsætte efter midnat.
- Den 13. juni 2020 udstedes en ændringsbekendtgørelse, hvorefter serveringssteder må holde åbent efter kl. 24 for private fester, hvor deltagerne i det væsentlige kender hinanden i forvejen, hvis kun personer, der deltager i arrangementet, har adgang til serveringsstedet.
- Den 13. juni 2020 udstedes et sæt reviderede retningslinjer for hoteller, restauranter og caféer mv., som tager højde for de undtagelser fra forsamlingsforbuddet, som gælder for restaurationsbranchen.
- Den 8. juli 2020 hæves forsamlingsforbuddet til 100 personer.
- Den 15. sept. 2020 bebudede regerings nye restriktioner, som trådte i kraft fra den 17. sept. 2020. Restauranter, barer, cafeer og lignende serveringssteder med bevilling i hovedstadsområdet skal lukke klokken 22.00 med virkning fra 17. september 2020. Der indføres krav om brug af mundbind eller visir på restauranter, barer, cafeer og lignende serveringssteder – dog ikke, når man sidder ned. Der indføres krav til, at restauranter, barer, cafeer og lignende serveringssteder indfører skiltning om, hvor mange personer der maksimalt må opholde sig på serveringsstedet. Der indføres skærpet fokus på overholdelse af kravet om en meters afstand. Bryllupper, konfirmationer og lignende arrangementer bør slutte senest klokken 22.
- Den 19. september 2020 pålægges restauranter og andre serveringssteder at skulle lukke kl. 22 (lukkepåbuddet annonceres på et pressemøde den 18. sept. 2020 om eftermiddagen, og annonceres således med under et døgnns varsel). De fastsatte restriktioner gælder foreløbig frem til den 4. okt. 2020.
- Fra den 26. sept. 2020 blev forsamlingsforbuddet sænket til 50 personer (sænkningen blev bebudet på et pressemøde den 25. sept. 2020 om eftermiddagen og indførtes således med et døgnns varsel.). På samme pressemøde blev de restriktioner som blev iværksat den 19. sept. 2020 forlænget fra den 4. okt. 2020 frem til den 18. okt. 2020.
- Fra den 26. sept. 2020 var det - herefter - kun muligt at samle mere end 50 personer, hvis der var tale om: "Lokaler, lokaliteter og arrangementer, begivenheder, aktiviteter eller lignende, hvor kunder, besøgende eller deltagere i al væsentlighed sidder ned på faste pladser med retning mod en scene, biografværk, bane eller lignende."

- Fra mandag den 26. okt. blev forsamlingsforbuddet sænket til 10 personer, foreløbigt gældende til den 22. nov. Sænkningen blev bebudet på et pressemøde fredag den 23. okt. om eftermiddagen.
- Fra den 26. september 2020 ændres den hidtidige undtagelse fra forsamlingsforbuddet, hvorefter der måtte være op til 500 personer samlet, hvis de i det væsentlige var siddende til at der må samles op til 500 pers., hvis de i det *væsentlige er siddende på faste pladser med ansigtet vendt mod en scene, et lærred eller lign.*
- Den 23. oktober 2020. [Regeringen holder pressemøde om Covid-19-situationen](#) og udvider bl.a. kravet om at bære mundbind og sænker forsamlingsloftet fra 50 til 10 personer.
- Den 7. dec. 2020 bebudes det, at serveringssteder i 38 kommuner skal holde lukket fra den 9. dec. og foreløbigt frem til den 3. jan. 2021
- Den 10. dec. 2020 udvides lukke-påbuddet for serveringssteder til 69 kommuner
- Den 15. dec. bebudes, at serveringssteder i hele landet fra den 16. dec. og frem til den 3. jan. 2021 skal holdes lukkede.
- [På et pressemøde med Statsministeren](#) forlænges restriktionerne og nedlukningen af samfundet til 17. januar 2021.
- Den 5. januar 2021. Statsministeren præsenterer [skærpede restriktioner](#), der blandt andet betyder, at forsamlingsforbuddet sænkes til fem personer.
- Den 6. januar 2021 ophæves med BEK nr. 4 af 05/01/2021 bestemmelsen om, at der kan samles op til 500 pers., hvis personerne i det *væsentlige er siddende på faste pladser med ansigtet vendt mod en scene, et lærred eller lign.*
- Den 13. januar 2021. Nedlukningen og forsamlingsforbud på fem personer forlænges til 7. februar 2021.
- Den 28. januar 2021 meddeles det på et pressemøde, at alle restriktioner forlænges frem til den 28. februar 2021.
- Den 24. februar 2021 meddeles det på et pressemøde, bl.a. visse skoler og detailvareforretninger kan åbne, mens alle øvrige restriktioner – herunder for restauranterhvervet - forlænges til den 5. april 2021.
- Fra den 21. april 2021 blev der med corona-pas åbnet for udendørsservering på restauranter og cafeer mv.
- Fra den 6. maj 2021 blev der med corona-pas også åbnet for indendørsservering.

Ankenævnet finder, at det ved afgørelsen af "corona-relaterede-sager" må overvejes, om der har været tale om force majeure, og i givet fald hvilken betydning det har.

Force majeure dækker over en upåregnelig begivenhed uden for parternes kontrol, der ikke kan afværges, og som (midlertidigt eller permanent) umuliggør opfyldelse af kontraktuelle forpligtelser. En generel betingelse for, at en aftalepart kan påberåbe sig force majeure er, at parten er forhindret i at opfylde sine forpligtelser i henhold til den indgåede aftale.

Hvis parternes aftale indeholder en force majeure-bestemmelse, må det bero på en konkret vurdering af bestemmelsen, om corona-virus er omfattet. Hvis parternes aftale ikke indeholder en force majeure-bestemmelse, vil dansk rets almindelige bestemmelser finde anvendelse, hvorved force majeure gælder som generel retsnorm.

Ankenævnet finder herudover, at hvis ikke andet konkret er aftalt mellem parterne, må branchens kutymer om afbestilling lægges til grund.

Af § 19 i Horestas branchekutyme (Hvad man bør vide ... - når fester, møder og konferencer skal holdes i byen) fremgår, at ved helt ekstreme forhold uden for parternes kontrol (force majeure) kan afbestilling/aflysning ske vederlagsfrit. Denne branchekutyme har været gældende i mere end 10 år.

Ankenævnet finder på denne baggrund, at hvis parterne ikke konkret har aftalt andet, vil en aflysning af et arrangement omfattende flere personer end forsamlingsforbuddet tillader, og/eller servering på restaurant eller café på et tidspunkt, hvor det var klart, at dette ikke lovligt kunne gennemføres, være omfattet af force majeure.

En aflysning omfattet af force majeure betyder imidlertid ikke, at arrangøren vil være berettiget til at kræve betaling for det aflyste arrangement eller beholde en forudbetaling herfor, jf. Horestas branchekutyme. Det er i praksis uafklaret, om arrangøren vil kunne kræve betaling for dokumenterede udgifter, som arrangøren måtte have afholdt som følge af det konkrete arrangement.

Hvis den oprindelige aftale har vedrørt et arrangement til afholdelse på et ikke nærmere aftalt tidspunkt (f.eks. en såkaldt SPOT-deal eller lignende) finder Ankenævnet, at arrangøren vil være berettiget til at henvise kunden til at finde et andet tidspunkt til arrangementets gennemførelse på vilkår som svarer til de oprindeligt aftalte.

Efter de foreliggende oplysninger i denne sag lægger Ankenævnet til grund, at det på afbestillingstidspunktet den 23. september 2020 stod klart, at det af klager planlagte bryllupsarrangement til afholdelse den 23. oktober 2020 ikke lovligt kunne holdes som planlagt pga. de dagældende corona-restriktioner og det dagældende forsamlingsforbud.

Ankenævnet finder – som ovenfor anført – herefter, at branchens kutymen om afbestilling må lægges til grund, og klager har på den baggrund krav på tilbagebetaling af det indbetalte reservationsgebyr på 10.000 kr.

Afgørelse af 15. juni 2021